

RASKORAK

VUČIĆU se stvarno mora priznati da spada među retke relevantne političare za poslednjih 25 godina koji su izgovorili da radnici znaju još nešto sem da pišu, zabašavaju i traže socijalni program. Osvrćući se u svom mandatarskom ekspozetu na situaciju u FAP-u, jednom od 157 preduzeća u restrukturiranju, premijer reče: „Takođe, radnici, a delimično i rukovodstvo, bili su konstruktivno uključeni u pronalaženje realnog rešenja s pogledom u budućnost“. Skoro pa da zvuči kao „radnici i poštena inteligencija“, ne? Kako god zvučalo, hvak premijeru što nam je otvorio prostor da se pozabavimo raskorakom između retorike i stvarnosti.

Postupanje Vlade u Jumku ne sluti baš na „konstruktivno“ uključivanje radnika „u pronalaženje realnog rešenja s pogledom u budućnost“. Novopostavljeni direktor Goran Đorđević javno tvrdi da je Jumko dobrostoće preduzeće, da nema dugove, a ima ugovorene poslove, i poziva radnike da prekinu štrajk i krenu sa proizvodnjom. Radnici su, međutim, u štrajk ušli zbog nagomilanog duga prema njima, i upozoravaju na ogroman dug fabrike prema javnim preduzećima i dobavljačima. Iako već godinama zahtevaju od raznih nagluvin državnih institucija da se prekine pljačka i sunovrat Jumka, nova uprava ih danas „konstruktivno“ uključuje u „pronalaženje realnog rešenja s pogledom u budućnost“ tako što radnički lideri ujutru moraju da odluče da li će otići na saslušanje u policiju zbog optužbi za nezakonito vođenje štrajka, ili na istu vreme zakazan sastanak sa Đorđevićem da saslušaju obječanja i iziskuju sankcije jer se nisu pojavili u policiji (da, mogli su da jeve policijicom da neće doći, ali su prethodno morali da odluče da li će uplatiti kredit i ostaviti ukucane bez ručka). Đorđević, doduše, obecava i povlačenje krivičnih prijava koje je njegov prethodnik podneo protiv štrajkača, ali predsednica ASNS u Jumku Snežana Veličković svakako manje brine o saslušanju u policiji, a više o privatnoj tužbi bivšeg direktora za klevetu i odstetu od 200.000 dinara. Veličkovićeva je, da podsetimo, u bivšu upravu prošle godine javno optužila za pljačku i sunovrat Jumka, a novopostavljeni direktor danas javno tvrdi da je Jumko dobrostoće preduzeće, da nema dugove, a ima ugovorene poslove... I tako u krug, uvek u istom „konstruktivnom“ maniru.

Raskorak Vučićeve retorike i stvarnosti, naravno, nije od juče. Čitava njegova vicepremierska borba protiv korupcije u proteklo je u istom ključu, o čemu nam u ovom broju svedoči Vladimir Novaković. Branimir Stojanović od ovog broja nastavlja da recenzira knjige iz vitrina veteranskih udruženja, započeto u okviru projekta Imenovati TO ratom. Knjiga Borci plaču posle rata podseća nas na borbu veteranskih udruženja za isplatu ratnih dnevnicu iz 1999. godine, još jedno bolno iskustvo koje treba imati u vidu pred početak 157 restrukturiranja.

Učitelj neznanica i njegovi komiteti

U preduzeću Trudbenik gradnja doo vodile su se dve borbe protiv korupcije – jedna koju su vodili radnici od 2009. godine, i druga koju je pre dve godine povela država kada je krenula da rešava korupciju u „24 privatizaciji“. Da li ove dve borbe imaju neke veze i jedne, a kakvi druge?

Trudbenik gradnja doo je formirana 30. juna 2003. godine, prebacivanjem celokupne imovine KMG Trudbenika (osnovnih sredstava, objekata i zemljišta). Agencija za privatizaciju je 28. januara 2005. godine donela Odluku o pokretanju postupka restrukturiranja preduzeća KMG Trudbenik (BR. R 07/05). Trudbenik gradnja je prodata na petoj licitaciji 25. marta 2008. godine. Kulipuju je Monterra doo, čiji je vlasnik Dragan Kopčalić.

Od prvog dana počele su nedaje sa novim vlasnikom, koji različitim metodama vrši pritisak na radnike (smanjenje zarada, prebacivanje na poslove koji nisu u skladu sa kvalifikacijom, a u kasnijim fazama i otuđenje sredstava za rad Trudbeniku, čime su radnici ostajali bez zaposlenja i postajali „višak“). Kopčalićeve metode kojima ostvaruju svoje interese su često bile „na ivici zakona“ ili potpuno nezakonite, protiv čega smo se kao sindikat borili na sve dostupne načine. Celokupna aktivnost novog vlasnika i novopostavljene uprave dovodi do nezadovoljstva radnika koja eskalira u februaru 2009. godine, pošto su tada zarade kasnile tri meseca. U maju iste godine već nam je bilo jasno da se novim vlasnikom nema budućnosti, jer tada je direktor pozvao nas iz sindikata da nas pita da li možemo da smirimo nezadovoljstvo radnika zbog neisplaćenih zarada, kao u Komgrupu, gde se zaposlenima dugovalo za devet meseci. Odgovorili smo mu da se ne poigravamo sa radnicima i da sindikat u tome neće saradivati sa njim.

Priš Štrajk smo organizovali u lulu, jer je radnicima već dugovano četiri meseca za zarade i nije uplaćivano zdravstveno i penziono. Taj Štrajk je trajao jedan dan i završen je sporazumom koji je definisao rokove isplate svih dugova koji su bili istaknuti u štrajkačkim zahtevima. Do kraja meseca nisu ispoštovane tačke sporazuma i krenuli smo u organizaciju novog štrajka, koji je i započeo 24. avgusta 2009. godine. Učitelj Štrajka direktor da bi smirio štrajkača saopštava nam da je Monterra podigla kredit da nam isplati dug. Da bi nas uverio da ćemo biti isplaćeni dostavlja nam založne izjave, iz kojih vidimo da su opteretili imovinu Trudbenik gradnje, ali ne za dug prema nama, nego za refinansiranje kredita Montere. Tada mi kao štrajkački odbor obaveštavamo Agenciju za privatizaciju, Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja i KMG

za samoobrazovanje Rilten privatizaciona pitanja

uciteljneznalica.org

Imenovati TO ratom

Vladimir Novaković

Jedna od „24 privatizacije“ KAKAV JE REZULTAT BORBE PROTIV KORUPCIJE U „TRUDBENIK GRADNJI“?

ja je jedna od njih), a šta je borba protiv korupcije koju vodi Aleksandar Vučić.

Radnici Trudbenika su u tom trenutku već celu zimu proveli na ulici, počev od septembra 2009. godine. Iscrpljeni su i bukvialno izglađeni. Naš kolega Habib Krušić je od iscrpljenosti u protest preminuo (o tome što smo mi i naše porodice preživele za vreme borbe postoji dokumentarni film „Od minus 18 do plus 30“ Ivana Zlatića). I porez naše upornosti Agencija za privatizaciju i dalje odbija da u našem slučaju primeni Zakon o privatizaciji i tvrdi da je raskid nije nadležna ona, nego KMG Trudbenik. Zato su pokušali da teranjem KMG-a u stečaj spreče raskid ugovora, ali to im nismo dozvolili. Novi Upravni odbor KMG-a kog je postavila Vlada je većinom neprijateljski prema štrajkačima, a Vlada nam nudi da uzmemu opremljene i odustanemo od protesta i od zahteva da Agencija raskine ugovor o prodaji Trudbenika, što unosi podelu među štrajkače, jer su ljudi jako iscrpljeni i velikim delom spremni su da uzmu opremljene kako bi od štrajka velikih naša dobiti bilo što. Među štrajkačima se širi defetzam i uverenje da će se više ikada vratiti na posao i da Trudbenik više nikada neće proradi. Štrajkački odbor nemu kud nego da prihvativmo opremljene, ali ipak ulažemo još jedan dodatni napor da pritisnemo KMG Trudbenik u Vladi kao njegovog nalogodavca da urade makar ono što je predviđeno kupoprudnjem ugovorom – da KMG pokrene tužbu na sudu protiv Monterre za naknadu štete zbog neispunjavanja ugovornih obaveza, u visini kupoprudnje cene od 580 miliona dinara, kao i predlog za određivanje privremene mere raspolažanje imovinom. Mi smo takođe znali da je pravosuđe u Srbiji i da je rezultat ove tužbe na dugom štapu. Nismo se zavarivali da će sud u odlučivanju po ovoj tužbi biti onako brzo ka što je bio kad je KMG-u uvdio stečaj i očekivali smo da će možda sudska presuda protiv Monterre prekasno da bi nešto značila u ponovnom oživljavanju Trudbenika i našem povratku u fabriku na svoja radna mesta. Ipak smo se izborili da KMG pokrene tužbu. Uzeli smo opremljene, a iz naše borbe je ostala tužba KMG Trudbenika protiv Monterre kao „noga u vrata“ koja su svim silama pokušavali da nam zalupe.

Pričevi su u Beogradu odbacio je deo tužbenog zahteva na predlog za određivanje privremene mere, a u toku procesa sud odbacuje izveštaj Agencije za privatizaciju sa izvršene kontrole i određuje nezavisne veštice, što je prolungiralo suđenje u nedogled. Na kraju veštaci svojim izveštajem utvrđuju isto što je utvrdila i Agencija još 26. novembru 2009. godine – da nije bilo kontinuiteta poslovanja, te to ponavljaju i na ročištu od pred Privrednim sudom 29. novembra 2011. godine. Pune dve godine od nalaza Agencije! Privredni sud 30. novembra 2011. godine donosi prvočepenu odluku da Monterre mora

da platи kaznu od 580 miliona dinara.

U međuvremenu Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja tri puta pokreće stečaj nad KMG Trudbenikom. Sud je dva puta odbacivao inicijativu za pokretanje stečaja iz razloga što nije doneto rešenje o prekidu restrukturiranja. Simptomatično je da ubrz posle prvočepene presude protiv Monterre Agencija za privatizaciju zaključkom ukida restrukturiranje KMG Trudbenika i na ročištu 9. decembra 2011. godine pokreće stečaj nad KMG Trudbenikom. Za stečajnog upravnika postavlju Agenciju za privatizaciju. Zbog pokretanja stečaja obustavlja se postupak pred Privrednim apelacionim sudom, ali je dva mjeseca kasnije nastavljen i nastavak određen za maj 2012. godine. U junu 2012. godine pokreće se predstičajni postupak nad tuženim (Monterra doo), i zbog toga opet dolazi do prekida postupka, pa se postupak po žalbi nastavlja tek u septembru 2012. godine.

Sva ova odgovlašenja nisu oslabila interesovanje radnika Trudbenik gradnje za spor koji je pokrenut na naš pritisak, koji je započeo sada već davnog 24. avgusta 2009. godine. Na pričevi su učestvovali naši radnici i naši radnici.

Šta se u međuvremenu desilo sa Trudbenikom? Kao što smo i streljeli, naša borba za radničku pravu i opstanak preduzeća je potpuno usporila propadanje Trudbenika, koji je za vreme trajanja sudske skupke postao pod kontrolom Monterre. Sud je mogao da prihvati zahtev KMG-a za određivanje privremene mere, da Kopčaliću oduzme upravu nad Trudbenikom do okončanja sporu, ali sud to nije uradio i Trudbenik gradnja je 13. jula 2011. otišla pod stečaj.

Stečajni upravnik Trudbenik gradnje je preko svog poverenika 1. oktobra 2013. godine Privrednom судu u Beogradu predao Nactr glavne deobe. U Nactr glavne deobe nije uvrštena Izvršna presuda protiv Monterre doo na sumu od 580 miliona dinara sa pripadajućim kamatom i troškovima sudske postupke. Na ovakov Nactr poverenika stečajnog upravnika smo reagovali na ročištu od 13. februara 2014. godine, sa primedbom zašto presuda protiv Monterre nije uvrštena. Naši primedbi ne usvajaju ni postupajući sudija, koji prihvata Nactr glavne deobe i donosi Rešenje o glavnoj deobi bez navedene izvršene presude. Na takvo rešenje smo izjavili žalbu, da zaštitimo prirobu posedu koju su izvođevali radnici u štrajku. Privredni apelacioni sud je 7. maja 2014. godine našu žalbu odbacio.

Kao neosnovana. Pirova pobeda štrajkača ovim je potpuno anulirana.

Vlada je pre dve godine uvrstila Trudbenik u jednu od „24 privatizacije“ koja će rešiti u svojoj borbi protiv korupcije. Do dana današnjeg istraga o privatizaciji Trudbenik gradnje

nije mrdnula od početka, iako se njome bave eljni Vladini timovi pred kojima držte sve državne institucije. Sa druge strane, grupa oplaćenih, osiromašenih, ali upornih radnika uspela je da dokaže činjenice na kojima insistiramo još od avgusta 2009. godine, uprkos tome što su sve državne institucije na razne načine pokušavale da nas sabotiraju. Na kraju nam je došla glave pravosude, koje je Vlada u okviru one njene borbe protiv korupcije „reformisala“.

Ovo je samo jedan u nizu primera uništavanja društvene imovine koju je država započela kada je ovu imovinu otela od radnika Zakonom o privatizaciji,

pretvorivši je u državnu. Naša borba protiv korupcije je pokušala da zaustavi ovu pljačku, na način koji nam je bio dostupan. Vladina borba protiv korupcije ima za cilj da završi pljačku, da izbriše trgovine društvene imovine i radnika, za što koristi ceo državni aparat, uključujući i sudske. Ujedno, ovo je start novog Sistema, koji treba da prekrije sve trgovine zločina koji je počinjen u poslednjih 25 godina nad radnicima, društvenim i društvenom svojnjom.

Vladimir Novaković, bivši član Štrajkačkog odbora u Trudbenik gradnji, danas predsednik Udržbenja radnika i prijatelja Trudbenika.

Recenzija – Borci plaču posle rata Milorad Doderović

Izdavač: Kancelarija Aleksić, 2013. godina, Niš

Borci plaču posle rata je knjiga koja za cilj ima da pitanje diskriminacije boraca ratova predstavi javnosti. Naime, čitava knjiga je neka vrsta lobiranja da se pitanje diskriminacije veterana ratova 1999. prikaže kroz pravni spor koju veterani ratova 1999. vode pred Evropskim sudom za ljudska prava u Strazburu. Naime preko sto hiljadu boraca ratova je podnešeno u Strazburu tužbu protiv države Srbije zbog toga što je država jednom manjemu delu boraca pred izborima isplatala dnevnicu za vreme provedeno u ratu. Matična knjiga je isplatala dnevnicu za vreme provedeno u ratu 1991-1995. godine potpuno uključuje iz javne pažnje i diskusije.

Međutim, pitanje diskriminacije veteranske populacije u Srbiji, i to je slabost knjige *Borci plaču posle rata*, nije svodljiv samo na pitanje isplati dnevnicu boraca ratova 1999. godine. Izbegavanje države da veteranima isplati dnevnicu stavlja u pitanje diskriminaciju uvedenih u ratu 1991-1995. godine, i da prema ljudima koje je na različite načine slala u rat sada nađe način da svoju ulogu u svim ratovima uvede u pitanje diskriminacije boraca ratova 1999. godine. Naime, čitava knjiga je neka vrsta lobiranja da se pitanje diskriminacije veterana ratova 1999. prikaže kroz pravni spor koju veterani ratova 1999. vode pred Evropskim sudom za ljudska prava u Strazburu. Naime preko sto hiljadu boraca ratova je podnešeno u Strazburu tužbu protiv države Srbije zbog toga što je država jednom manjemu delu boraca pred izborima isplatala dnevnicu za vreme provedeno u ratu 1991-1995. godine potpuno uključuje iz javne pažnje i diskusije.

Obzirom da ispostava boraca, koje čine centralni deo knjige, jasno pokazuju da je većina njih učestvovala ne samo u jednom ratu, jasno je da država Srbija mora da donešene zakon o veteranima ratova i prizna za početak da oni postoje. Međutim, obzirom da u Srbiji živi preko pola miliona ljudi sa ratnim iskustvom, država i dalje vodi politiku nepriznavanja, sakrivanja i brisanja ogromnog dela ove populacije. Posledica ovakve politike sakrivanja rata produžava nevidljiv rat unutar samog društava, destruira ga i trajno ostavlja mogućnost permanentnog rata, nikad objavljenog i nikad završenog.

Branimir Stojanović

Učitelj Neznanica i njegovi komiteti pozivaju vas na okrugli sto

ŠTA NAM DONOSE 157 RESTRUKTURIRANJA?

koji će se održati u petak 30. maja 2014. godine u 18.00h u prostorijama Učitelja neznanice u Resavskoj 21, stan br. 5

Izdavač:
Učitelj neznanica i njegovi komiteti
Imenovati TO ratom
Urednik:
Ivan Zlatić
Dizajn i prelom:
Matija Medenica

Projekat finansira Evropska unija kroz Evropski instrument za demokratiju i ljudska prava.
Sadžarjevog štampanog materijala je isključiva odgovornost CZKD-a i pod kojim okolnostima se ne može smatrati da odražava stav Evropske unije.